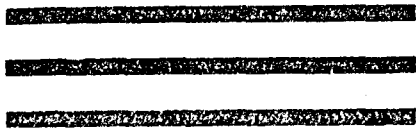
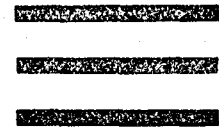

ARDEALUL**JURIDIC****REVISTĂ DE DREPT ȘI UNIFICARE LEGISLATIVĂ****REDACTIA:**
Str. G. Mărzescu Nr. 20 Abonamentul pentru instituții și Autorități 500 Lei pe an
: : Autorități decătorești } 400 Lei pe an
: : Magistrați }
: : Avocați }
Publicațiuni și anunșuri pentru un număr 2 lei cuvântul
mai multe numere 1.50 lei
cuvântulAdministrația la
Curtea de Apel S. I. Cluj
Telefon: 268Fondator: VASILE M. DIMITRIU Consilier la Curtea de Apel din Timișoara**Comitetul de conducere și redacție:**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

I. MĂNESCU Președinte la Curtea de Apel Cluj
Directorul revistei**AL. ULVINIANU**

Președinte la Curtea de Apel Cluj

I. PREDOVICIU

Consilier la Curtea de Apel Cluj

Dr. AL. DRAGOMIR

Decanul baroului din Cluj și vicepreședintele Uniunii Avocaților din Țară

Secretar

VIRGIL I. MĂNESCU
student la Drept și Filosofie**S U M A R :**

1. Jurisprudențe civile cu adnotare de Al. Ulvinianu.
2. Jurisprudențe comerciale.
3. Jurisprudențe procedurale.
4. Jurisprudențe penale.
5. Jurisprudențe la diferite legi.
6. Informațiuni.
7. Legi și regulamente publicale.

Nu se publică decât hotărârile instanțelor de recurs, iar ale instanțelor de fond numai cele cenzurate de instanțele superioare sau remase definitive

Ori ce număr ne primit se retrimete la cerere în contul abonamentului.

Prețul unui număr 35 lei

CONSILIUL LEGISLATIV

COLECȚIUNE
de
LEGI și REGULAMENTE
(1 Ianuarie 1931—31 Decembrie 1931)

Tomul IX

Edițiune oficială înocmită conf. cu art. 37 din
Constituție și art. 3 din legea pentru organizarea
Consiliului Legislativ

Trei volume a 200 lei.

Comanda la Consiliul Legislativ București

LEGEA

pentru Unificarea

**Contribuțiilor Directe și pentru Inițierea
Impozitului pe Venitul Global**

Textul în vigoare, completat cu modificările aduse până la
15 Martie 1932, însoțită de Instrucțiunile oficiale, adnotate
cu Deciziunile Comisiunii Centrale Fiscale.

Ediție întocmită de

Jordan G. Ștefănescu

directorul Contribuțiilor Directe din Ministerul Finanțelor

Editura:

Revistei Administrația Financiară
Bulevardul Elisabeta Nr. 6 București

JUSTIFICAREA
(*RESTITUTIO IN INTEGRUM*)

de
SABIN MOLDOVAN

Judecător la Trib. Arad

Tipografia Românească Timișoara

Situația sumară a Băncii Naționale

Banca Națională conform situației sumare dela 24 Decembrie a cumpărat în țară o cantitate de 86 kilograme aur pur pentru suma de 9,566.662 lei. Prin contavaloarea aurului cumpărat și a unui stoc de devize achiziționat în valoare de 4 milioane lei, acoperirea Băncii Naționale a sporit la 10,079,979.259 lei. Biletele de bancă în circulație au sporit cu 532½ milioane la 21.565,999.080 lei, iar alte angajamentele la vedere au scăzut cu 511½ milioane, deci creșterea angajamentelor la vedere se cifrează la 21

milioane lei. Alte devize au scăzut cu 10½ milioane la 46,294.753 lei. Moneda divizoanară din trezoria Băncii Naționale a scăzut 77½ milioane la 1 miliard 167,077.307 lei. Portofoliul comercial a scăzut cu 11½ milioane la 10,054.553.390 lei. Creditele lombard au sporit cu 37 milioane la 578 milioane 788.938 lei. Portofoliul agricol a sporit cu 38 milioane la 2 miliarde 948 milioane 767.705 lei. Conturile curente ale ministerului de finanțe au scăzut cu 507½ milioane la 70,419.978 lei. Din contul Casei Auto-

nome a Monopolurilor s-a plătit suma de 283½ milioane sold 266,679.526 lei. Din contul Imprumutului de Stabilizare s-a plătit suma de 15½ milioane sold 681,629.087 lei. Din contul Imprumutului Dezvoltarea s-a plătit suma de 5 milioane lei, sold 890 milioane 67.342 lei. Conturile curente au sporit cu 266½ milioane la 3,560 milioane 524.209 lei. Alte angajamente la vedere au sporit cu 33½ milioane la 970,462.937 lei. Activul unor angajamente la termen este neschimbat, iar la pasiv se arată o creștere de 3½ milioane cu sold de 5,259,814.936 lei.

Jurisprudențe civile

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția II-a

No. C. II. 843/4/1931. Președinția dl. dr. P. Micșa, primpreș.
Răspunderea părinților de faptele copiilor minori, în principiu, nu este prevăzută de nici un text de lege. — Excepții. — Mai ales această răspundere nu operează atunci când nu este raport de la cauză la efect între fapta minorului și lipsa de supraveghere

M o t i v e :

În contra sentinței tribunalului ca instanță de apel, prin care confirmându-se sentința primei instanțe reclamanta a fost respinsă cu acțiunea sa posesorie față de pârâtul Mihail Eberth, reclamanta în termen legal a înaintat recurs cerând casarea sentinței pronunțată de instanță de apel cu privire la partea-i respingătoare și pe lângă evocarea fondului, reformarea sentinței primei instanțe, admiterea acțiunii și față de pârâtul Mihail Eberth cu cheltueli de judecată.

Intimatul deși citat în regulă nu s'a înfățișat la desbaterea de astăzi, însă răspunzând recursului prin memoriu a cerut respingerea aceluia.

Deliberând Curtea asupra motivelor de casare expuse pe larg în recursul scris, prin care reclamanta în rezumat susține, că instanța de apel a vătamă art. 10 din legea XX:1877, art. 112 din legea XII:1894 și art. 1309 din Cod. civ. austriac, precum și principiul de drept consacrat de o vastă jurisprudență, conform căroră pentru faptele minorilor sunt răspunzători părinții, când a respins acțiunea reclamantei față de pârâtul Mihail Eberth pe motiv, că reclamanta n'a dovedit prin nimica, dar nici n'a încercat a doveli, că fiul minor al acestui pârât din încredințarea adecă ordinul tatălui său a trecut cu car pe locul reclamantei conturbând pe această în posesiune.

Având în vedere, că intradevăr motivul pentru care instanțele de fond au respins acțiunea reclamantei față de pârâtul Mihail Eberth a fost cel arătat în recurs.

Prin urmare rămâne bine stabilit în fapt, că pârâtul intimat în persoană n'a săvârșit nici un fapt conturbător față de reclamantă.

Urmează a se examina plângerile din recurs cu privire la violarea normelor de drept material.

Având în vedere, că textele de legi pe care reclamanta își întemeiază acțiunea sunt cu totul deplasate în speță fiind străine de firea pricinii, întrucât reglementează datoria de supravedere a părinților asupra copiilor lor minori și răspunderea părinților pentru pagubele altora rezultând din omiterea îngrijirii necesare.

Ori în speță, când fiul pârâtului intimat fiind în serviciul unei alte persoane aducând un car de lemne din pădure a trecut în mod ilicit pe imobilul reclamantei, nu se poate susține că faptul conturbător ar fi rezultatul lipsei supravegherii ce părintele este dator să o exercite asupra fiului său, cu

atât mai puțin cu cât făptuitorul conturbării era în vârstă de 17 ani și astfel numai era avizat de o îngrijirea intensivă.

Considerând că nu există vre un text de lege, care în principiu ar decreta, că pentru ori care fapta a unui minor răspunde părintele lui.

Iar dacă prin dispozițiuni speciale ale legiuitorului această răspundere a părinților este pentru anumite cazuri totuși stabilită, bunăoară prin art. 112 al legii XII:1894, sau prin art. 1309 Cca. pentru daunele cauzate de copii (sub cari în conformitate cu disp. art. 2¹ Cca. se înțeleg minorii sub vârsta de 7 ani).

Din aceasta nu rezultă, că această responsabilitate ar putea fi generalizată adecă interpretate în mod extensiv mai ales atunci când nu există nici un nex causal între paguba și pretinsa lipsa de supraveghere.

Mai având în vedere că prin acțiunea de re poziția se cere apărarea situației faptice referitor la posesiunea lucrului față de acea persoană, care în mod arbitrar schimbă această stare de fapt și astfel făptuitorul conturbării numai atunci scapă de răspundere, dacă dovedește că faptul ilicit a săvârșit-o din încredințarea sau ordinul unei alte persoane și că între această și dânsul există un astfel de raport juridic, care îl obligă să se acomodeze îndrumărilor primite, (servitorii stăpânului, copiii capului familiei etc.) rezultă din acest principiu că întrucât reclamanta n'a chemat în judecată pe cel conturbător, ci pe tatăl său, a-i încumbă datoria de a dovedi, că fiul a procedat la săvârșirea faptei gravăminată din ordinul tatălui său.

Intrucât speța conform stării de fapt necontestate reclamanta n'a satisfăcut această îndatorire, tribunalul a făcut o justă aplicație a legii de fond, când a confirmat sentinței primei instanțe respingând acțiunea.

Așa dară recursul este nebazat și ca atare a trebuit respins.

Dispoziția referitoare la cheltuelile de recurs se întemeiază pe art. 424, 425 și 543 P. c.

Cluj, la 26 Ianuarie 1932.

Primpreședinte: ss. dr. Pompei Micșa. Raportor: ss. dr. Kerner. Votant: ss. G. Haupt. Grefier: ss. S. Grivașe.

NOTĂ. Din considerentele deciziunii de mai sus, rees următoarele fapte:

Fiul pârâtului, minor — de 17 ani — era servitorul unei persoane, care l'a trimis să aducă un car cu lemne din pădure. Servitorul, venind cu carul, a trecut însă pe pământul reclamantului, iar acesta a considerat fapta, comisă de servitor, ca o turburare de posesiune. Reclamantul a intentat acțiune de re poziție sumară, în contra părintelui minorului, pe care instanțele de fond a respins-o, soluție admisă și de Curtea de Apel, ce instanță de casare.

După cât rezultă din motivarea deciziunii Curții, temeiul soluțiunii date, a fost că odată ce minorul era servitorul altei persoane, părintele nu se mai găsea în situația de a-și exercita dreptul de supraveghere asupra fiului, care de altminteri avea

etatea de 17 ani, de unde concluzia, că părintele, într'o asemenea ipoteză, nu este responsabil de faptul culpabil al fiului, și că deci, reclamantul, ar fi trebuit să se îndrepte cu pretențiunile în contra stăpânului acelui servitor:

Fără îndoială, că litigiul a fost soluționat just și juridic, iar Curtea și-a susținut deciziunea printr'o motivare precisă.

Faptele astfel cum s'au petrecut, și anume reduse, la împrejurarea, că servitorul a traversat odată pe terenul cuiva, — ducând carul stăpânului, — oare aceasta faptă unică constituie o turburare de posesie, de natură să pună în mișcare acțiunea posesorie?

Turburarea se manifestă prin faptul arbitrar de a trece pe bunul altuia încălcându-i limitele posesiunii; și împiedcând astfel pe posesor un timp, în exercițiul liber al dreptului său de folosință.

Intr'adevăr, că jurisprudența conchide, că actul turburător săvârșit asupra imobilului din posesiunea altuia, deschide calea acțiunii de reparație, fie că acel act s'a comis, cu intențiune sau fără intențiune de a știrbi posesiunea și folosința altuia, motivând că atât posesiunea cât și turburarea sunt fapte și *faptul* iar nu intențiunea constituie turburarea.

Fără să contest valoarea argumentului dat; totuși socotesc că concluzia la care se ajunge este prea absolută.

Or ce acțiune a omului este rezultatul unei voinți, și rezultatul vătămător sau nevătămător al acelei acțiuni angajează responsabilitatea autorului, după cum voința a fost sau nu bine dirijată.

Dacă acesta este un adevăr, nimic nu se opune, de a se stabili, dacă fapta turburătoare comisă de un terțiu asupra terenului din posesia altuia, a fost comisă cu voința manifestă de a face un act de natură să contrazică dreptul de posesie al posesorului și a-i turbura folosința, și prin urmare a-i deschide acestuia dreptul de a cere în justiție apărarea posesiunii prin mijlocirea acțiunii posesorie.

Dar mai mult, socotesc, ca actul turburător, poate fi rezultatul nu numai al unei rele intențiuni, dar și al unei *neglijențe sau imprudențe vădit culpabile*, — care echivalează unei rele intențiuni — și nu poate fi îndoială că posesorul și în acest caz are dreptul la acțiune pentru apărarea posesiunii.

De unde dar consecința „că un simplu fapt întâmplător” cum d. ex.: este scăparea unei căruțe pe terenul altuia din cauza spaimei cailor, ori un accident survenit în drumul public, care a obligat, pe căruțaș să abată pe locul altuia, asemenea fapte, cu totul izolate și lipsite de or ce rea intențiune, sau neglijență culpabilă nu pot fonda o acțiune în turburarea posesiunii, bine înțeles, fără prejudiciul dreptului de despăgubire, de or ce vătămare s'ar fi produs cu acel prilej.

Aceasta este o primă chestiune, pe care ne-a sugerat-o deciziunea Curții și asupra căreia a trebuit să inzist un moment.

Este indiscutabil, că turburarea posesiunii se poate comite și prin mijlocirea unui al treilea, și

de care fapt autorul are să răspundă cum de pildă stăpânul va răspunde de turburarea comisă de sluga lui, cu ocaziunea serviciului comandat.

Principiul responsabilității stăpânului rezultă din „culpa in eligendo” și anume în *alegerea liberă și voluntară* a comitentului, și care a avut datorica, ca înainte de a-și alege prepusul să se asigure de aptitudinile necesare a le acestuia în indeplinirea serviciului la care-l destină.

Dar în afară de aceasta, responsabilitatea comitentului are sorgintea și în *dreptul său de a da prepusului instrucțiunile*, ordinele și or ce sfaturi în executarea lucrării și de *a-l supraveghea în executarea* acelora, tocmai pentru a evita daunele în prejudiciul terțiului.

Prin urmare, când turburarea posesiunii se întâmplă prin faptul prepusului, trebuie să se stabilească faptul, dacă acesta a lucrat din ordinul stăpânului, și în îndeplinirea serviciului acestuia, și răspunderea stăpânului va fi angajată și în cazul când prepusul a comis turburarea din cauza insuficienței instrucțiunilor date, și a lipsei de supraveghere, căci responsabilitatea stăpânului rezidă atât în reaua alegere cât și a lipsei de control și supraveghere a acelora pe care îi are în serviciul său.

Și asupra acestei chestiuni am ținut să spunem câteva cuvinte.

Al Ulvinianu,

Președinte la Curtea de Apel Cluj.

TRIBUNALUL CLUJ, Secția IV-a

Nr. 2253—1930. Președenția Dl. Nicu Jepure, președinte. *Comodat. — Responsabilitatea pentru daune. — Tratatative de desdaunare din partea celui ce nu poate fi obligat să le dea în puterea legii.*

M o t i v e

Având în vedere apelul înaintat de pârât contra sentinței judecătorei rurale Cluj Nr. 13.172—1929, 15, din 16 Sept. 1930 prin care numitul a fost obligat să plătească reclamantului 5526 lei capital și accesorii, drept despăgubire fiindcă din vina sa a perit calul reclamantului în urma eforturilor la care a fost supus de pârât.

Având în vedere apărarea pârâtului atât la judecătoreie cât și în apel, cumcă dânsul nu stă în raport de drept cu recl.

Nu lui, ci lui Varga Lovas János a împrumutat reclamantului calul său și acela a trebuie să răspundă de daune, dacă acestea există.

Că nici în fond acțiunea reclamantului nu este dovedită fiindcă după cum dovedește cu certificatul medical dela dosar calul a murit de boală cronică.

Tribunalul având în vedere actele dela dosar, susținerile părțile dezvoltate oral în instanța, precum și acele cuprinse în scriptele dela dosar, depozițiile de martori ascultați la judecătoreie și în apel, din toate acestea sa constată următoarele:

Prin vara anului 1929, locuitorul Varga Lovas János a împrumutat dela recl. calul și căruța pen-

truca să transporte niște lemne. Pe când Varga Lovas János a adunat lemnele ce veneau pe Someș, iar calul reclamantului păstrea pe o fânăță proprietatea sa, a văzut pe partea cealaltă a Someșului pe pârât cu o căruță cu fân, împotmolită și din proprie inițiativă, fără să-i fi cerut pârâtul ajutorul, a luat calul reclamantului și a încercat să dea ajutor pârâtului, să scoate căruța cu fân de acolo. Nepuțând, a luat calul, iar pârâtul și-a scos căruța cu alte mijloace. Această întâmplare s'a petrecut la sfârșitul lunei Iunie, iar calul a murit în primele zile ale lunei August același an.

Având în vedere, că din toți martorii audiați numai doi din acestea au știut să deie despre împrumut relațiuni precise, și anume însuși Varga L. János acela care a împrumutat calul dela reclamant, cât și martorul Kovács Nicolae. Cât despre ceilalți martori parte din ei spun numai că au văzut calul în moment când fusese pus la căruță, nu au spus însă nimic de cine fusese adus calul, cui fusese împrumutat. Iar restul martorilor au fost ascultați în alte privințe.

Considerând că fața de această stare de fapt stabilită chestiunea de examinat a fost aceea, dacă a existat raport de drept între recl. și pârât.

Având în vedere, că după cum pretinde reclamantul raport de drept întemeiat pe un contract de comodat nu există în speță, pentru că după cum s'a arătat mai sus, s'a dovedit că reclamantul, nu pârâtului, ci lui Varga L. János a împrumutat calul său, deci pârâtul nu poate fi obligat să răspundă de vre o pagubă în baza art. 979 C. C. A. după cum din eroare a fost obligat de către judecătoria de ocol, și din acest punct de vedere singur Varga L. János ar putea fi ținut la răspundere în baza art. 978 și 979 C. c. a. fiindcă dânsul este în speță comodatarul și trebuie să răspundă de deteriorările lucrului dat în comodat, acesta este senzul prev. de art. 978 C. c. a. care zice: „Dacă comodatarul întrebuințează lucru comodat altfel de cum a fost stipulat, sau dacă permite unui terțiu din puterea proprie folosirea aceluia, e responsabil comodatarului”. Deci raport de drept pe cale contractuală nu există. Pe de altă parte.

Având în vedere că recl. a mai susținut, că totuși, simplu fapt că s'a încercat și cu calul său scoaterea căruței pârâtului din noroiu, de unde era împotmolită, acest fapt este generator de obligațiuni pentru pârât.

Având în vedere că încercarea de a se scoate căruța pârâtului, cu calul reclamantului, încercare de scurtă durată, este dovedită și cuprinsă în starea de fapt amintită. Și tot astfel s'a dovedit și aceea împrejurare (vezi declarația chiar a lui Varga L. János) că acesta din proprie inițiativă au oferit ajutor cu calul reclamantului, ajutor necerut de pârât nici când și aceasta din urmă împrejurare este de mare importanță, fiindcă pârâtul necerând martorului Jonas ajutor cu calul reclamantului și acesta venind cu calul să-i ajute din indemnul său

și numai „din puterea proprie cum spune art. citat mai sus, pârâtul nu poate fi făcut răspunzător. Iată pentru ce Tribunalul a crezut inutil să se mai ocupe de probele dela dosar și de susținerile părților cu privire la cauza morții calului, proprietatea reclamantului și anume dacă calul acesta a murit în urma efortului amintit, sau pentru că ar fi fost suferind încă de mai înainte, boală care ar fi fost singură, sau în parte cauza morții.

Văzând așa dar, că ori cum ar fi privită chestiunea fie din punctă de vedere contractual fie din punct de vedere al culpei nu s'a putut stabili răspunzabilitatea pârâtului în acest proces.

Că așa fiind, chestiunea ce a mai rămas de examinat a fost acelor tratative, ce au fost între părți și invocate de recl. în susținerea tezei sale, că pârâtul în cursul procesului a oferit parte din paguba pretinsă de recl. (2500—3000) dar recl. a cerut mai mult 4500 plus cheltueli de estimare, certificat medical, cheltueli de proces. Vezi depozitiile martorilor Pavel Ion, Korko Ioan, Varga Martin și Erdös Stefan.

Având în vedere că nici pârâtul nu contestă că a avut loc aceste tratative și că au oferit reclamantului parte din despăgubire. Motivele cari l-a determinat pe pârât la aceasta interesează mai puțin. Pârâtul simplu țaran, este un profan în ale medicinei și în ale științei juridice. Nu se poate deci lesne presupune, pentru stabilirea bunei sau relei sale credințe, că a știut cauza morții calului și tot atât de puțin probabil este că a putut ști că există un text de lege (art. 978 C. c. a.) care în cazul său să facă responsabil pe Varga L. János. Se poate chiar să fi făcut aceasta socotindu-se în mod vag și dânsul părtaş la paguba suferită de consăteanul său, reclamantul, dar aceasta nu însemnează rea credință, ci din potrivă.

Ceeace însă din punct de vedere juridice interesează, este faptul că aceste tratative duse de părți a putut avea sau nu vreo consecință. Ori analizate din acest punct de vedere, tratativele acestea duse de părți nefiind desăvârșite printr'un acord perfect nu pot avea nici o urmare. Recl. și pârâtul neajungând la o înțelegere nu se poate ști cu cât s'a recunoscut pârâtul de responsabil și cât s'au obligat să plătească reclamantului, și nici recl. nu pretinde că au stabilit acest quantum, deci nici din acest punct de vedere acțiunea reclamantului nu poate fi admisă.

Pentru aceste motive s'a pronunțat sentința arătată în dispozitiv. Dispozițiunea privitoare la cheltueli se bazează pe art. 424 și urm.

Președinte: ss. Nicu Jepure. Judecător: redactor ss. Toma Veleanu, ss. Cojocnean grefier.

NOTA. Prezenta sentință a fost confirmată de instanța de recurs.

Jurisprudențe comerciale

CURTEA DE APEL CLUJ, Secția I-a

No. C. I. 1102—1928. Presedenția dlui I. Mănescu, preș.
Mandat de plata. — Excepțiuni. — Avocatul ce le-a semnat nu avea procură în momentul introducerii lor. — O cambie transmisă nu cambialicește adică prin gir sau cesiune scris pe cambie, este o transmitere făcută în sensul dreptului comun. — Excepțiunile ce se pot opune transmitătorului se pot opune cu succes și transmisului. — O cambie achitată nu poate garanta un nou împrumut de cât sub condiție ca să consimtă la aceasta toți cei semnați pe ea.

M o t i v e :

Asupra apelului făcut în termen de Emanuel Peci și Emanuel Orstein prin reprez. lor, contra sentinței No. 1707 din 23 Oct. 1925 și prin care s'au respins excepțiunile făcute de sus numiții apelanți contra mandatului de plată cambial cu data de 19 Martie 1925.

Având în vedere că Tribunalul pentru ca să respingă excepțiunile, motivează că apelanții de astăzi n'au dovedit apărarea lor, iar din depoziția martorului Ludovic Schwartz audiat în instanță s'a constatat că cambia ar fi fost predată numai pentru încasare reclamantei, și nici aceia că cambia fiind achitată și-ar fi pierdut valoarea — constată însă că martorul dovedește existența creanței — pe motivul că acesta, adică martorul declară că a acordat din nou imprimatul pârâtului de rândul I, adică lui Emanuel Peci, așa că cambia a rămas pe mai departe lui Ludovic Schwartz.

Având în vedere că, astăzi în instanță reprezentantul părții reclamante ridică ca fine de neprimire, faptul ne observat la prima instanță și anume că, excepțiunea făcută de Orstein, este tardivă, excepție care trebuind să fie observată din oficiu de prima instanță așa că ea poate fi ridicată în orice stare a procesului.

Având în vedere că, în sistemul procedurii, în adevăr termenul căii de atac trebuie observat din oficiu și că o excepție ridicată pe această chestie este a se lua în considerare din oficiu în orice stadiu al procesului deci și astăzi în fața acestei instanțe.

Având în vedere că, din examinarea dosarului rezultă ca stare de fapt că, Emanuel Orstein a primit mandatul de plată la 27 Martie 1925, că în ziua de 30 Martie a depus la Tribunalul textul excepțiilor, apoi la 3 Aprilie depune o petiție prin care referindu-se la excepțiile deja înaintate, înaintează procura avocatului care a contrasemnat excepțiile și repetând obiectul excepțiilor depuse, îl complectează.

Având în vedere că, reclamantul în incidentul ridicat susține că deși excepțiile depuse la tribunal pe ziua de 30 Martie 1925 s'ar fi depus în termen, totuși avocatul care a contrasemnat acele excepțiuni nu avea procură în acel moment și aceasta

rezultă din împrejurarea că procura a fost dată pe ziua de 31 Martie 1925. În consecință avocatul ne având procură, în momentul depunerii excepțiilor, excepțiile trebuiesc considerate ca nesemnate și deci nule, iar a doua cerere semnată de data aceasta de avocat cu procură în regulă a fost depusă la tribunal în ziua de 3 Aprilie, deci peste termenul de trei zile admis de lege.

Având în vedere că, *contrasemnarea de pe excepțiile introduse în ziua de 30 Martie 1925, este făcută în timpul când era în vigoare dispozițiunile art. 40 din legea avocaților din 1923 și prin care contrasemnarea unui avocat era obligatorie, contrasemnarea care putea fi făcută în termen de cel mult 5 zile în care timp calea de atac putea fi chiar complectată.* Ori această prevedere a legii s'a și îndeplinit după cum rezultă din textul petiției depuse la Tribunal pe ziua de 3 Aprilie.

Că așa fiind excepția ridicată de reprezentantul reclamantei este nefondată și cată a fi respinsă.

Având în vedere că reprezentantul reclamantei a mai ridicat ca excepție, că prin apel pârâții și-au modificat acțiunea.

Având în vedere că, în această privință Curtea constată ca stare de fapt că, prin petițiunea de excepții cambiale s'a cerut scoaterea din vigoare a mandatului de plată pe motivul că cambia în baza căreia s'a emis mandatul este achitată, iar prin apel repetându-se acest motiv se adaugă numai că cambia în chestiune n'a fost scomptată la reclamant și că a primit-o numai pentru încasare.

Că așa fiind Curtea nu găsește că în speță este o modificare de acțiune, căci cea ce s'a adăugat în petiția de apel nu este decât o adăogare de fapte noi pentru dovedirea dreptului valorificat, cea ce nu este considerat de art. 188 pct. I. ca o modificare de acțiune. De altfel din sentință rezultă că aceste fapte au fost invocate la prima instanță și că reclamanta a primit discuțiunea lor.

Având în vedere că, intimatul prin întâmpinarea sa dela dosar, ca răspuns la petiția de apel comunicată, a mai cerut anularea apelului pe baza art. 37 lin legea de accelerare pentru că apelanții n'ar fi arătat motivele de drept.

Având în vedere că, din textul petiției de apel rezultă că apelantul a invocat că tribunalul greșit nu a ordonat ascultarea părților sub jurământ și că rău și-a bazat sentința numai pe depoziția unui martor interesat, ori această invocare constituie un motiv de drept și deci excepția ridicată de intimat este nefondată.

In fond.

Având în vedere petiția de apel, concluziile orale ale părților, actele dela dosar, depozițiile martorului Ludovic Schwartz, atât cele făcute în fața primei instanțe cât și cele făcute în fața instanței de apel cum și interogatorul apelanților luate sub jurământ de Curte.

Având în vedere că, din toate aceste acte și probe se constată ca stare de fapt că: Emanuel Peci având nevoie de bani a împrumutat dela Ludovic Schwartz mai întâiu 17.000 lei, iar mai târziu

cu 12.000 lei. Pentru împrumutul de 17.000 lei pârâtul a dat două cambii în alb, una pentru 15.000 lei, alta pentru 2000 lei, ambele semnate de el și de ginerele său Emanuel Orstein, iar pentru împrumutul de 12.000 lei a dat act sub semnătura privată. Între timp pârâtul Peciș, a achitat datoria, iar actele deci și cambiile au rămas la creditor Ludovic Schwartz.

Având în vedere că, pârâții apelanți afirmă că polița din procesul de față este polița de 15.000 lei dată de ei lui Ludovic Schwartz.

Având în vedere că reclamanta, în tot cursul procesului n'a arătat prin ce împrejurare se găsește cambia din proces în posesia sa.

Pentru prima oară astăzi în instanță, reprezentantul reclamantei a afirmat că o are dela Eugen Schwartz prin relația de comerț cu el. Această afirmațiune pusă în concordanță cu declarația creditorului original, în fața Curții, Ludovic Schwartz că cambiile le-a dat lui Eugen Schwartz pentru acoperirea unii datorii a lui, confirmă afirmațiunea pârâților relativă la identitatea cambiei.

Având în vedere că, pârâții au obiectat în petiția de apel că reclamanta are în posesia sa această cambie, nu prin escontare ci dată ei pentru încasare și în dovedire au cerut ca reclamanta să fie interogată sub jurământ și să fie obligată a prezenta registrele și tot odată să fie interogați și ei, pârâții sub jurământ.

Având în vedere că, Curtea de Apel prin încheierea dela 27 Iunie 1929 a încuviințat această probă, încheiere însușită de actualul complet, iar reprezentantul reclamantei prin petiția înregistrată sub No. C. I. 1102—19 din 27 August 1931, a cerut ca pentru interogator să se citeze Ludovic Szabo, procuristul reclamantei.

Având în vedere că, termenul efectuării acestei probațiuni a fost fixată pentru astăzi și că procedura a fost îndeplinită, însă în instanță nu s'a prezentat de cât pârâții în persoană, lipsind procuristul reclamantei anume Ludovic Szabo, iar registrele nu au fost prezentate nici chiar de apărătorul reclamantei.

Considerând că potrivit art. 327 și 376 pr. civ. față de neprezentarea părții reclamante la interogator și neprezentarea registrelor, Curtea urmează a aprecia această împrejurare potrivit art. 270 pr. civilă.

Având în vedere — pe lângă faptul că reclamanta nu s'a prezentat la interogator și nici nu a prezentat registrele — interogatorul pârâților luat astăzi în instanță sub jurământ: declarația reprezentantului reclamantei că posedă cambia dela Eugen Schwartz, astăzi mort; Cum și depozitia fostului creditor audiat ca martor cum că el n'a stat în nici un raport de drept cu reclamanta, Curtea urmează să ia drept adevărată afirmațiunea pârâților că reclamanta nu posedă cambia din proces prin escontare, cea ce rezultă de altfel din conținutul cambii, ci cel mult o are dela Eugen Schwartz pentru încasare în contul relațiilor comerciale din-

tre acesta și reclamantă, după cum afirmă reprezentantul acesteia.

În această situație, reclamanta fiind mandatară creditorului original prin substituție de la Eugen Schwartz achitarea cambiei îi poate fi opusă.

Că de altfel examinând textul cambiei ea se prezintă cu reclamanta ca trăgător și beneficiar, iar pârâții ca acceptanți.

Pusă în concordanță această stare de fapt cu proba ce rezultă din interogatorul părților, din declarația martorului și creditorul original Ludovic Schwartz și din afirmația reprezentantului reclamantei făcută astăzi în instanță că cambia o deține dela Eugen Schwartz, Curtea mai constată ca stare de fapt, în afară de faptul că cambia a fost dată în alb și aceia că această cambie în alb a fost trecută de Ludovic Schwartz în aceeași stare lui Eugen Schwartz, iar aceasta a trecut-o tot în aceeași stare reclamantei și că numai aceasta a complexat cambia trecându-se în ea ca trăgător și beneficiar cu scopul de a încasa dela pârâți suma ce probabil i-o datoră Eugen Schwartz. Mai rezultă ca stare de fapt încă și aceia că cambia nu a fost transmisă începând dela Ludovic Schwartz până la reclamantă cambialicește, adică prin gir și cesiune scrisă și în lipsă de o astfel de transmitere, rămâne o transmitere cel mult de drept comun, transmitere admisă de jurisprudență.

Având în vedere că, o asemenea transmitere, nu poate îmbrăca pe posesor cu mai multe drepturi decât pe care le-a avut transmitătorul și după cum transmitătorii anteriori aveau dreptul de a complexa o cambie dată în alb (art. 11 din l. camb.) pe baza mandatului tacit ce izvoarește din însuși faptul că cambia s'a dat în alb, tot așa și posesorul, care astăzi este reclamanta, a avut dreptul să complexeze cambia în felul cum a crezut mai bine pentru ea; Dar după cum are aceleași drepturi ca și transmitătorul are și aceleași obligațiuni și deci o plată deja făcută transmitătorilor anteriori, este obligat a o primi drept valabil făcută și deci debitorul poate cu succes să i-o impute, mai ales când el figurează și ca trăgător și ca beneficiar, și prin urmare nu a devenit tert achizitor cambialicește (vezi jurisprudența de sub art. 92 din legea cambială adnotată de Predovici și Ney).

Având în vedere, că părțile afirmă că a achitat această cambie creditorului original Ludovic Schwartz.

Având în vedere că din dispoziția fostului creditor original audiat ca martor de către instanțe în adevăr se dovedește că cambiile dintre care și cambie de față au fost achitate acestuia, fapt ce de altfel se dovedește și cu textul chitanțelor de descărcare date și aflate la dosar și în special din chitanța cu data de 19. Oct. 1923, care vorbește expres de datoria datorată cu cambii, arătând chiar că valoarea acestor cambii a fost redusă la 10.000 lei și dacă se coraborează aceste probe cu declarația făcută de pârâți sub jurământ, proba achitării cambiei din procesul de față reesă indubitabilă și

deci excepțiunile trebuie admise și mandatul de plată trebuie invalidat.

Având în vedere că, intimatul în întâmpinarea se referă și la constatarea făcută de tribunal cum că cambiile după achitare au fost lăsate lui Ludovic Schwartz mai departe, pentru un nou împrumut.

Având în vedere în primul rând că această constatare a tribunalului este lipsită de temei pentru că face o apropiere forțată între depoziția martorului Ludovic Schwartz, textul excepțiilor pârâtului E. Ornstein și faptul că cambiile au rămas la creditor.

În adevăr din depoziția lui Ludovic Schwartz creditorul și care era cel mai în măsură să spuie adevărat, nu rezultă că cambiile au rămas la el pentru un al doilea împrumut. Aceasta se poate vedea atât din declarația dela prima instanță cât și cele dela a doua instanță. Din depozițiile acestui martor rezultă numai că n'a putut restitui cambiile pârâtului Pessi pentru că le dăduse drept plata unei datorii lui Eugen Schwartz, nu pentru că le-a reținut în vederea unui alt împrumut. Din motivarea constatărei Tribunalului nu ar rămâne decât textul primei petiții cu excepția depusă de pârâtul Orstein, text care a fost modificat printr-o altă petiție cu excepții, dar și acest text nu poate fi luat drept baza de constatare judecătorească pentru că el se exprimă astfel „însă după cum am aflat ulterior a plasat din nou aceste polite”. Deci ceva nesigur și neprecis că s'ar fi lăsat lui Ludovic Schwartz pentru un nou împrumut, afirmație pe care nu o repetă în interogatoriul luat sub jurământ de Curte.

Dar afară de acestea, în drept, nu are nici o valoare lăsarea unor cambii pentru garantarea unui nou împrumut fără consimțământul dovedit al celor semnați pe cambii, căci numai în baza unei convenții între părți s'ar putea da forța unor cambii achitate deci cu efect stins, pentru a garanta un nou împrumut (vezi opul citat jurisprudența de sub art. 92, No. 14, 15 pag. 224) ori din depoziția atâta creditorului originar, audiat ca martor cât și din interogatoriul luat părților nu rezultă o asemenea convenție, ba chiar este negată, așa că constatarea tribunalului trebuie privită și ca fără efect juridic.

În ce privește cheltuielile de judecată, Curtea le-a apreciat atât pe cele de prima instanță cât și de apel, având în vedere dispozițiile art. 425, 426 și 508 pr. civ.

Pentru aceste motive redactate de Dl. Președinte, s'a adus prezenta deciziune.

Cluj, 21 Octombrie 1931.

Președinte și redactor: ss. I. Mănescu, Vot.: ss. M. Balassan și ss. I. Predovicu, Grefier: ss. I. Săndulescu.

NOTA: Rămăsa definitivă, ne fiind atacată cu recurs.

Jurisprudențe procedurale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE SECT. II-a
Decizia No: 361/1930. Preș. Dlui: A. Dem. Opreșcu Cons.
Suspendarea executării deciziilor instanțelor de apel. Unde trebuie îndreptată cererea și cine trebuie să o rezolve? Legea execuțională nu arată instanța competentă. Instanța competentă este determinată astăzi de lege. Curte de Casație art. 71

S'a luat în cercetare recursul făcut de Max Klein în contra deciziei No. C. I. 1394/34/929 a Curții de Apel Cluj S. I.

În lipsa recurentului.

Ascultând pe dl. Procuror S. Chețeanu în concluziuni.

Deliberând

Asupra recursului declarat de Max Klein în contra deciziei No. C. I. 1394/34/929 a Curții de Apel Cluj, Secțiunea I-a, prin care s'a admis suspendarea execuției în contra debitoarei urmărite Episcopia Română Catholică.

Având în vedere că din decizia supusă recursului și actele dela dosar se constată următoarele: Tribunalul Alba prin încheierea No. 5148/927 din 25 Ianuarie 1930, ordonă în baza unei deciziuni date de Curtea de Apel Cluj sub No. 1394—31 din 14 Noemvrie 1929, executarea silită în favorul părții urmăritoare Max Klein, contra Episcopiei Româno-Catolică din Transilvania până la suma de 354.496 lei și accesorii. În contra acestei încheieri partea urmărită face recurs în Casație, precum și o cerere Curții de Apel Cluj, prin care cere suspendarea execuției prin depunerea sumei de 548.282 lei la administrația financiară.

Curtea de Apel Cluj prin încheierea atacată cu recurs a admis atât suspendarea cât și desființarea sechestrului.

Văzând primul motiv de casare astfel formulat:

I. Incompetința Curții de Apel Cluj în legătură cu „Violarea art. 71 și 83 din Legea pentru Curtea de Casație și Justiție și a art. 42 al. 2 din Legea execuțiilor (LX:1881).”

„Curtea de Apel Cluj, Secția III s'a pronunțat în această direcție în mod clasic prin motivele deciziunii No. C. III. 1471/28/925 pe cari le citez textual, fiind de părere că mai mult nici nu trebuie să adaog la acelea, fiind vorba de un caz absolut analog îmi însușesc întru toate aceste motive, fiind ele absolut bazate și juridice.

„Curtea având în vedere, că potrivit dispozițiilor art. 83 din legea pentru Curtea de Casație asupra cererilor de suspendare a execuției, în urma înaintării recursului în casare și introdus conform normelor în vigoare, în teritoriile respective vor hotărî instanțele competente în conformitate cu aceleași norme.

„Considerând că din dispozițiunile acestui text rezultă că cererile de suspendare a executării urmează să se introducă la instanța prevăzută de procedura specială în vigoare pe teritoriul unde se

face o asemenea cerere, art. 71 vizând numai instanțele din vechiul Regat.

„Având în vedere că potrivit disp. art. 31 și 32 din legea LIV:1912 precum art. 42 al. legii execuționale atât ordonanța executării, cât și suspendarea aceleia se face de către instanța care a procedat în cauză, ca primă instanță, careia urmează a i se adresa asemenea cereri.

„Pentru aceste motive Curtea a trebuit să respingă cererea de față ca rău introdusă restituind-o părâtei cu recipisa.

„Adică în speță competent pentru suspendarea execuției ar fi fost numai Tribunalul Alba și nu Curtea de Apel Cluj. Aceasta din urmă nefiind competentă trebuia să respingă dela început cererea.”

Având în vedere că prin acest motiv de casare, recurentul susține că, s'au violat art. 71 și 83 din legea organică a Curții de Casație întrucât instanța competentă a statua asupra suspendării execuției este conform art. 42 din legea execuțională, tribunalul Alba.

Având în vedere că în ceiace privește instanța competentă de a suspenda execuția, legea execuțională nu determină care anume este instanța competentă să acorde suspendarea unei execuțiuni.

Având în vedere că prin art. 71 din legea de organizare a Curții de Casație, cererile de suspendarea unei execuțiuni trebuiesc adresate tribunalului sau Curții de Apel, care s'a pronunțat în ultimă instanță.

Că în lipsa unei dispozițiuni categorice din legea execuțională privitoare la instanțele competente a statua asupra suspendării execuțiunii, rămâne a se decide că art. 71 din legea de organizare a Curții de Casație își are aplicațiunea și în Transilvania, deci Curtea de Apel Cluj este instanța competentă în speță, întrucât hotărârea a rămas definitivă la această instanță.

Că așa fiind motivul de casare găsindu-se neintemeiat câtă a se respinge.

Văzând și motivul II de casare astfel formulat.

„Violară art. 42 din Legea execuțională (LX:1881) și a art. 83 din legea Curții de Casație nefiind date condițiile suspendării execuției.

„Tot art. 83 din legea Curții de Casație spune că în materia suspendării se va hotărâ „în conformitate cu aceleași norme”, adică în conformitate cu normele în vigoare în teritoriul respectiv. Normele acestea în Ardeal sunt cuprinse în art. 42 din legea execuțiilor (LX:1881), întregit cu art. 44 din Legea LIV:1912. Acest articol pune două condiții pentru a se putea suspenda execuția:

„a) Dovada că dreptul la execuția în regres (Visszvégrehajtási jog) al urmăritei ar putea fi periclitat în cazul plății, neavând urmăritorul averea din care urmăritul să se poată îndestuli în cazul dat; In consecință urmăritul în cazul dat poate cere asigurarea dreptului acestui dela urmărită.

„b) Depunerea valorii respective în depozit judiciar.

„Urmărita deloc nu a satisfăcut condiția primă.

Nu a dovedit, dar nici nu a încercat măcar dovida, că eu aș fi om fără avere, că deci impasul de plată dreptul la execuție de regres al ei ar fi periclitat. Sunt om cu avere și în caz de plată ași putea să-i dau urmăritei garanția cuvenită, fie prin ipotecă, fie printr'o bancă sigură. Urmărita însă nici când nu mi-a cerut o astfel de asigurare, la ceiace de alt cum nici nu avea și nu are dreptul, deoarece execuția ei de regres nu este în primejdie de loc, chiar dacă s'ar casa deciziunea Curții de Apel. Nefiind date deci în fond condițiile art. 42 lege execuțiilor cererea urmăritei pentru suspendare trebuie respinsă. Mențin acest recurs în conformitate cu art. 46 din legea Curții de Casație în baza motivelor dezvoltate și în caz că m'ași prezenta la desbatere.”

Având în vedere că potrivit dispozițiunilor art. 71 din legea de organizare a Curții de Casație, împlicinații pot cere suspendarea execuției unei hotărâri definitive cu condițiunile: 1 de a se asigura sau depune valoarea corespunzătoare și 2. să existe un recurs în Casație.

Considerând că în speță nu e contestat faptul că suma în întregime a fost consemnată.

Că în cauză există un recurs în Casație.

Că așa fiind prin îndeplinirea acestor condițiuni execuția se poate suspenda, așa că motivul de casare învocat în cauză se găsește nefondat și câtă a fi respins.

Apreciind și asupra cheltuelilor de judecată cerute de intimată, Curtea le fixează la suma de 2000 lei obligând pe reclamantul Max Klein la suportarea lor.

Pentru aceste motive

C u r t e a

In numele legii

Respinge recursul făcut de Max Klein în contra deciziei No. C. I. 1394/34/929 a Curții de Apel Cluj S. I-a.

Obligă pe recurentul Max Klein a plăti intimei Episcopia Româno-Catolică suma de 2000 lei cheltueli de judecată.

Data și citită în ședința publică azi 28 Iunie 1930.¹

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secțiunea II-a
Dec. civilă No. 536—1932. Preș dl Al. Dem. Oprescu, cons.
Dreptul de execuție fiind condiționat, execuția nu se poate efectua până nu se dovedește satisfacerea condițiunii. (Art. 35 din legea LIV—1912.) — Încheierea dată potrivit art. 49 din legea LIV—1912 nu constituie o hotărâre de execuție în sensul adevărat al legii ci numai o somațiune.

D e l i b e r â n d

Asupra recursului introdus de Beer Aron în contra încheierei No. C. III 3360/13/1929 din 20 Decembrie 1929 a Curții de Apel Cluj, S. III-a.

Având în vedere că din încheierea supusă recursului și actele dosarului se constată că recla-

¹ A se vedea Ardealul Juridic No. 6 din 1932 pag. 90.

mantul Aron Beer, pe baza unei sentințe parțiale dată de un tribunal arbitrar din Cluj la 13 Iunie 1929, prin care obligă pe numitul reclamant să predea lui Isac Roth, în termen de 15 zile sub sancțiunea execuției, în schimbul sumei de 150.000 lei toate mărfurile ce sunt în posesiunea lui, în baza inventarului din 1 Ianuarie 1929, cerând tribunalului Cluj execuție în contra numitului pârât, întrucât acesta nu s'a conformat sentinței arbitrului, acesta S. II. prin încheierea No. 998/1929 a obligat pe pârâtul I. Roth să preia mărfurile, în termen de 3 zile, sub sancțiunea amenzii de 200.000 lei, încheierea ce a fost confirmată și de Curtea de Apel Cluj, S. I-a.

Că deciziunea devenind astfel definitivă, reclamantul A. Beer, adresând Tribunalul Cluj o nouă cerere de execuție, pe motiv că pârâtul n'a satisfăcut hotărârea precedentă a Tribunalului No. 998—1929 acesta prin încheierea No. 998/929/6 din 20 Sept. 1929 a ordonat execuția silită în contra pârâtului Isac Roth pentru suma de 150.000 lei plus interese și cheltueli.

Că a doua zi, pârâtul făcând o cerere tribunalului de revenire pe motiv că el si-a îndeplinit obligațiunea de a se prezenta reclamantului pentru preluarea mărfurilor, dar a fost refuzat — dovădind aceasta cu act notarial — Tribunalul după ascultarea părților respinge cererea de revenire prin încheierea No. 998/1929, că în contra acestei hotărâri, pârâtul făcând apel, Curtea de Apel S. III-a prin deciziunea adusă în recurs, admitându-l, reformează încheierea primei instanțe și în consecință respinge cererea de execuție a reclamantului Aron Beer.

Având în vedere că prin motivele 1 și 2 recurentul deși invoacă ca motiv de casare violarea art. 270 pr. c. și greșita interpretare a sentinței dată de judecătorii arbitrari, totuși în dezvoltarea acestor motive nu arată în ce ar consta aceste pretense violări de legi, mulțumindu-se a înșira o stare de fapt tăgăduind-o pe acea constată de Curtea de fond.

Că dar pe de o parte aceste motive referindu-se la chestiuni de fapt, chestiuni ce fiind în atributul suveran al instanțelor de fond, scapă de sub controlul acestei Inalte Curți iar pe de altă parte recurentul nearătând în ce ar consta violarea art. 270 pr. c. precum și pe ce anume considerațiuni socotește că instanța apelativă a făcut o greșită interpretare a sentinței judecătorești arbitrare — neplângându-se de denaturare — prin aceste motivele devin nefondate și în consecință ca să a se înlătura.

Văzând și ultimul motiv de casare.

Având în vedere că prin acest motiv de casare se susține că instanța apelativă trebuia să ia ca bază dispozițiunile art. 49 din Legea LIV:1912 și nu pe cele ale art. 35 din această lege; de oarece încheierea Tribunalului Cluj din data de 31 Iulie 1931, prin care s'a ordonat executarea, rămânând definitivă, instanța trebuia să execute această hotărâre.

Considerând că potrivit dispozițiilor art. 35

al. ultim din legea LIV:1912, *dacă dreptul de execuție este condiționat de îndeplinirea unei prestații partea urmăritoare trebuie să dovedească satisfacerea contra prestațiunii din partea sa.*

Având în vedere că în speță Curtea de fond stabilind că efectuarea execuției era condiționată de obligațiunea reclamantului de a preda mărfurile pârâtului Isac Roth la prezentarea acestuia cu suma de 150.000 lei, a constatat pe baza actului notarial din data de 19 Sept. 1929, că urmăritul s'a prezentat la urmăritorul Aron Beer, cerându-i predarea mărfii din inventarul dela 1 Ianuarie 1929, în schimbul sumei de 150.000 lei, dar reclamantul Aron Beer a refuzat predarea mărfurilor.

Că dar, constatând Curtea de Apel, că reclamantul nu și-a îndeplinit contraprestațiunea care constituia o condițiune pentru admiterea execuției, cu drept cuvânt a trebuit să respingă cererea de execuție.

Având în vedere că, în ceiace privește susținerea recurentului și anume că erau a se aplica dispozițiunile art. 49 din Legea LIV:1912 și nu cele din art. 35 al. ultim, — aceias lege — aceasta ca să a se înlătura ca nefondată, deoarece în conformitate cu dispozițiunile art. 49 *încheierea dată prin care se comunică debitorului urmărit de a-și îndeplini obligațiunea în termenul fixat, nu constituie o hotărâre de execuție în sensul adevărat al legii ci numai o somațiune, care dă loc, în caz de nerespectarea ei din partea celui urmărit, la dreptul creditorului de a cere executarea silită așa că faptul de a rămâne definitive — prima încheiere — este inoperant în cauză.*

Jurisprudențe penale

TRIBUNALUL CLUJ, Secția III-a

Incheierea No. 485—1930.

Sustragerea sistematică a acuzatului de a se prezenta în fața instanței de judecată. — Ordonarea arestării. — Art. 470 combinat cu 141 și 150 p. p. A.

În procesul penal contra acuzaților Emil Comșa și conc. pentru bancrută frauduloasă astăzi 10 Iunie 1932 s'a pronunțat următoarea:

I n c h e e r e

Tribunalul ordonă arestarea acuzatului Emil Comșa de ori unde ar putea fi găsit și deținerea lui în arestul preventiv de pe lângă acest Tribunal până la definitivă judecare a acestui proces.

Se ordonă directorului arestului preventiv de pe lângă Tribunalul Cluj să primească pe numitul în închisoare.

M o t i v e

Având în vedere că împotriva acuzaților Emil Comșa și cons. s'a deschis acțiune penală prin rechizitorul definitiv al Tribunalului Năsăud Nr. 101—1928 pentru crima de fals în acte private în cumul real cu crima de falsificare de acte publice (art. 401, 402, 403, 415, 400 C. p. precum și pentru

infracțiunea prev. de art. 361, 362, 363 C. p. și 355 356, 358 C. p.).

Având în vedere că procesul acesta s'a început încă dela data de 27 Februarie 1927 și până în prezent, deci mai bine de 5 ani nu s'a putut da sentință de prima instanță.

Având în vedere că *acuzatul Emil Comșa prin fel de fel de mijloace încearcă întârzierea și pe mai departe a soluționării acestui proces în felul următor;*

1. Emil Comșa se sustrage sistematic dela judecarea procesului prin repetata schimbare de domiciliu. Sunt la dosar cererile sale din 13/XII/1930, 16/II/1931, 29/IV—1931 și 12/III—1931 cereri făcute de Comșa cu privire la aceste schimbări de domiciliu.

Reclamantul încă prin reprezentanți legali a declarat în ședința de azi că a delegat la București pe D-nii Roman Valer și Radu Fodor avocați să cerceteze adevăratul domiciliu a lui Emil Comșa la București și după toate indicațiile sale până în prezent fiind căutat în str. Academiei Nr. 19 în str. Popovici Nr. 3, str. Viitorul Nr. 10, str. Călușei Nr. 39 și str. Caragiale Nr. 14 gazdele cercetate au declarat celor ce-l căutau pe Comșa toate într'un singur fel, cu răspunsul tipic; „Dl. Comșa locuiește aici dar pentru moment este în provincie”.

2. Numitul este citat și în altă parte decât București. Astfel citat la Turda organele polițienesti după informațiile luate spun că acuzatul este la București și cer trimiterea citațiilor acolo (adresa poliției Turda din 27 Iunie 1930, cu privire la termenul din 26 Iunie 1930). Altă dată acuzatul, la 27 Noemvrie 1930 fiind citat la București organele poliției cer citarea acestuia dela Ilva-Mică, jud. Năsăud, astfel este redactat procesul verbal de înmanuarea pentru termenul de 27 Noemvrie 1930.

3. Numitul acuzat alte ori deși cu cunoștință de termen vine în instanță la câteva minute după amânarea procesului sau nu se prezintă deloc trimițându-și numai apărătorul care declară că clientul său a pierdut trenul și de acela nu se poate prezenta la desbatere. Așa s'a întâmplat în 2—3 rânduri; vezi declarațiile apărătorilor săi Dr. Valer Pop și Dr. Mircea Georgescu la ședințele din 27 Noemvrie 1930 și 10 Iunie 1932.

4. Numitul face uz de certificate medicale să nu se prezinte la desbatere; vezi procesul verbal din 16 Dec. 1930.

5. Numitul face repetate cereri de strămutare a procesului vezi deciziunile Curții de Casație Nr. 180—1929, 194—1930 și 116—1931 când i se admite acuzatului strămutarea procesului dela Năsăud la Cluj și în fine i se respinge cererea de strămutare dela Tribunalul Cluj.

6. În fine în procesul verbal de înmanuare pentru ultimul termen 10 Iunie 1932, când acuzatul a fost citat la ultima adresă cunoscută din București, Str. Academia 19, agentul de înmanuare trimite mandatul de aducere scriind pe proc. verbal că nu a găsit pe acuzat fiind mutat fără a se ști unde.

Văzând că din cele arătate mai sus că acuzatul nu are un domiciliu stabil pentru a se putea îndeplini cu dânsul procedura sau unde ar putea fi găsit la nevoie.

Văzând că alte ori deși cu cunoștință de termen caută prin diferite mijloace arătate să obțină amânarea procesului, pentru toate aceste motive procesul fiind de mai mulți ani pe condică și ceilalți acuzați prezentându-se la termene afară de acuzatul Comșa, de aceea Tribunalul a făcut numai contra acestuia aplicația art. 470 p. p. comb. cu art. 141, 150 p. p. Ard.

În drept măsura acesta poate fi luată de instanțele de judecată ori de câte ori acuzații se susțin dela judecată sau n'au un domiciliu statornic și conf. dispoz. proc. penale Ard. unde judecata nu se poate face în lipsa acuzaților. Măsura aceasta este și legală dar și necesară pentru prestigiul și bunul mers al Justiției, neputându-se îngădui unui acuzat, ori care va fi el să paralizeze prin fapta și voința lui mersul regulat al justiției.

Jurisprudența în această materie ca mai sus; Curtea de Casație S. II. Dec. 1862—1927, Curtea de Apel Brașov secția II din 20 Decemvrie 1930, Curtea de Apel Cluj secția II. Nr. 2314—1930 și secția III. Nr. 1424—1930.

Pentru aceste motive redactate de Dl. Judecător supleant Toma El. Veleanu, s'a decis conform dispozitivului.

Preș. ss. Dr. Dunca, Judecător ss. T. Veleanu, Gref. ss. Schlett.

NOTA. Această încheiere a fost confirmată și de Curtea de Apel și de Inalta Curte de Casație. Dăm mai jos atât încheierea Curtei de Apel, cât și decizia Inaltei Curți de Casație.

ROMÂNIA CURTEA DE APPEL CLUJ, Secția I-a
No. P. I. 2136—97—1932.

I n c h e e r e

Curtea în majoritate

Având în vedere actele dela dosar și deciziunea atacată.

D i s p u n e

În baza art. 379 al. IV. pr. p.

Respinge recursul făcut contra încheierii No. 485 din 10 Iunie 1932 a Trib. Cluj S. III.

M o t i v e

Curtea își însușește în totul motivele deciziunii, găsându-le conforme atât situații de fapt cât și dispozițiilor legale.

Pres. ss. I. Mănescu, Ref. ss. Al. Balaș, Vot. ss. Dr. E. Zacharia, Gref. ss. V. Lupaș.

Opinie.

Subscrișii C. Filipescu și Ilie Voitescu, Consilieri la Curtea de Apel diferim de opinia majorității și suntem de părere a se admite recursul a se anula decizia Tribunalului și mandatul de arestare emis contra inculpatului pentru următoarele motive:

În ședința de la 10 Iunie 1932, inculpatul Emil Comșa a fost citat din București, Str. Academia

No. 19, dar nu i-s'a putut înmâna citația pentru, că la acel domiciliu nu locuiește.

Tribunalul a apreciat această schimbare de domiciliu a inculpatului ca o sustragere de la Judecată, și pe baza art. 470, 141, 150 p. p. a emis mandat de arestare contra acuzatului.

Hotărârea Trib. o socotim dată cu călcarea textelor de lege.

Mai întâiu ea se bazează în fapt pe o constatare inexactă.

Din dosar rezultă (pag. 179 vol. XIII) că inculpatul și a dat domiciliul în scris pe Str. Călușei No. 39 și nu pe str. Academiei No. 19 unde l-a citat tribunalul. Eroarea este a trib. dacă nu l-a citat la domiciliul dat de inculpat și pentru eroarea făcută de Tribunal nu trebuie să răspundă inculpatul.

Apoi o schimbare de domiciliu nu trebuie interpretată, ca o sustragere de la judecată, căci nici un text de lege nu pune obligația unui inculpat că odată ce este dat în judecată nu are voie să-și schimbe domiciliul.

Și este inexactă constatarea Tribunalului că inculpatul se sustrage de la judecarea cauzei, deoarece din dosar rezultă că Trib. a ținut ședință publică în ziua de 28 Noemvrie 1930, 9 Decemvrie 1930, 1 Octomvrie 1931, 11 Noemvrie 1930, 13 Noemvrie 1931, 14 Noemvrie 1931, 16 Noemvrie 1931, 17 Noemvrie 1931, 18 Noemvrie 1931, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 30 Noemvrie 1931, 4 Decemvrie 1931, 5, 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 18, 21, 22 Decemvrie 1931, la 1 Martie 1932 în prezența inculpatului. Ori dacă inculpatul ar fi urmărit, sustragerea de la judecată nu s-a prezentă la ședințele indicate mai sus.

Decizia Tribunalului este greșită și dată cu violarea art. 470 p. p. pe care s-a bazează. După acest articol, dacă locul invinuitului este necunoscut, ori dacă a fugit în cursul procedurii penale, se poate emite mandat de arestare, sau ordona prinderea lui, dacă concură contra lui vre-una din împrejurările arătate de art. 141 pr. p. sau 489 p. p.

Însă domiciliul invinuitului este cunoscut fiind arătat de inculpat și împrejurările arătate de art. 141 nu se pot analiza, dacă sunt îndeplinite, pentru că acest articol este abrogat prin extinderea unei părți din pr. penală română.

Lipsește deci posibilitatea de a se îndeplini toate cerințele art. 470 p. p. căci baza emiterii mandatului de cercetare sau de arestare nu se poate aplica prin abrogare art. 141 p. p. Implicit și dispoziție art. 470 p. p. este neaplicabilă: Ca urmare, instanță de judecată nu are la îndemână altă dispoziție contra unui inculpat care nu s-a prezentat la Judecată decât emiteria mandatului de arestare.

Pentru aceste motive suntem de opinie de a se admite apelul căci decizia Tribunalului este dată cu violarea legii.

ss. C. Filipescu consilier, ss. I. Voitescu consilier.

ROMÂNIA CURTEA DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II.
Dec. No. 3810—1932. Preș. D-lui Al. Dem. Opreșu, Cons.
Arestarea preventivă a acuzatului care sistematic

se sustrage de la judecare. — Legalitatea acestei arestări. — Suverana aprecieri a instanței când există cazul de a se ordona arestarea preventivă.

Deliberând

Asupra recursului declarat de apărătorul acuzatului Emil Comșa în contra Deciziunii Curții de Apel Cluj, secțiunea I-a cu No. P. I. 2136—97—1932, prin care i s'a respins recursul făcut în contra hotărârei primei instanțe, prin care se ordonase arestarea sa și deținerea în arest preventiv până la judecarea procesului introdus împotriva-i prin rechizitorul definitiv al Parchetului Tribunalului Năsăud.

Având în vedere că recurentul își sprijină recursul său pe dispozițiunile art. 384 pct. 4, 5 și 9 sustinând că ambele instanțe de fond au comis o eroare grosieră de fapt considerându-l că nu este cunoscut la domiciliu deși el a făcut cunoscut prin cerere anume aflată la dosar că locuiește în strada Călușei No. 39.

Având în vedere că din cuprinsul sentinței dată de Tribunal ale cărei considerente au fost în totul adoptate de instanța apelativă rezultă că instanțele de fond au motivat arătând elementele de convingere pe care s'au sprijinit atunci când au dispus arestarea acuzatului Emil Comșa; că după ce enumeră diferitele mijloace de a se sustrage de la judecată, uzitate de recurent, timp de cinci ani decând durează judecarea acestui proces numai în fața primei instanțe, precum schimbări repetate de adresă, venituri cu întâzieri la judecată, întreținerea de certificate medicale, cereri de strămutare, act. instanța de fond conchide arătând că în drept această măsură poate fi luată de instanțele de fond ori de câte ori se sustrage acuzații de la judecată sau nu au un domiciliu stațornic și conform dispozițiilor procedurii penale ardelene unde judecata nu se poate face în lipsa acuzaților.

Considerând că întru cât în speță e vorba de aprecieri asupra unor chestiuni de fapt, avute în vedere de instanța de fond, în scopul asigurării bunului mers al justiției, aceste aprecieri nedepășind litera și spiritul legii, scapă de sub cenzura acestei Înalte Curți.

Că astfel fiind motivul de casare devine neintemeiat, recursul urmând a se respinge ca atare.

NOTĂ. Publicăm mai sus încheerile tribunalului și a Curții de Apel pentru o mai bună edificare. Măsura credem că este foarte salutară față de împrejurarea că în Ardeal nu se poate judeca fără prezența acuzatului și de aceea că sistemul sustragerii de la judecată a început să prindă tot mai mult teren. A se vedea și adnotarea D-lui judecător Vioreanu publicată în această revistă Nr. 2 (Februarie 1932).

Decizia Curții de Casație mai are importanță și pentru faptul că clarifică, îndoiala ce o mai au unii judecători asupra chestiunii de a se ști, dacă dispozițiunile din prima parte a procedurii penale din Ardeal sunt sau nu abrogate și pentru instanța de judecată.

I. M.

Jurisprudențe la legi speciale

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secțiunea III-a
Decizia No. 821—931. Președinția d-lui O. Băleanu, Consilier

Pensie. — Unde are să se adreseze personalul căilor ferate pentru obținerea pensii. — Adresa Inspectoratului atelierilor CFR este un act cu caracter informativ nu de autoritate. — Inadmisibilitatea acțiunii în contencios contra unui asemenea act

Având în vedere că prin motivele de casare recurentul în esență susține că instanța de apel a interpretat greșit art. 1 din legea contenciosului administrativ, dispozițiunile din instrucțiunile referitoare la personalul și organizarea administrației CFR și art. 82 pct. d. din regulamentul pentru organizarea Casei Muncii CFR stabilind că actul Inspectoratului Regional Cluj No. 12057—1929 prin care i s'a comunicat că nu are drept la pensie, deoarece a fost destituit din serviciu în 1920, nu este un act administrativ de autoritate, ci un act cu caracter informativ.

Având în vedere că potrivit art. 11 pct. d. din legea pentru organizarea Casei Muncii și art. 82 lit. d. din regulamentul acestei legi sub imperiul cărora a cerut așezarea la pensie, reiese că instituția în atribuțiile căreia intră regularea drepturilor la pensie a personalului CFR, care nu participă la Casa Generală de Pensii cum este recurentul, este Casa Muncii CFR și anume Consiliul de Administrație al acestei Case.

Că deci acestei instituții recurentul trebuia să se adreseze pentru stabilirea pensiei, care singură și în mod definitiv avea în cădere a da o decizie în această privință, iar nu Inspectoratul Regional Cluj, care nu avea competența să o rezolve.

Că potrivit art. 297 din zisele instrucțiuni recurentul trebuie să depună Inspectoratului cererea de înscriere la pensie, adresată Casei Muncii CFR cu rugămintea de a fi înaintată pe calea ierarhică acestei Case, ceea ce recurentul nu a făcut, ci a cerut inspectoratului ca el să-i stabilească dreptul la pensie.

Că în atare situațiune Curtea de Apel stabilind că adresa Inspectoratului Atelierelor CFR Cluj Nr. 12057—1929 nu este un act administrativ de autoritate, ci un act cu caracter informativ care nu poate fi atacat potrivit art. 1 din legea contenciosului administrativ cu o astfel de acțiune, prin aceasta a făcut o justă interpretare a textelor invocate în motivele de casare, astfel că recursul cată a fi respins ca nefondat.

INALTA CURTE DE CASAȚIE SECȚIA UNITE

Audiența dela 31 Martie 1931

Președinția D-lui C. G. Rătescu, Președinte, Procuror General al Inaltei Curți de Casație recurs în interesul legii
Decizia No. 25.

Impozit global. Calcul. Impunere. Achitare. Ince-

tare. Incetarea sursei de venituri (art. 60 și 136 legea contribuțiilor directe, art. 156 din instrucțiunile pentru aplicarea acestei legi).

C u r t e a

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier C. Gheorghian și pe d-l Procuror general în concluziunile puse, și

D e l i b e r â n d

Asupra cererii d-lui Procuror general al acestei Inalte Curți, întemeiată pe dispozițiunile art. 2 legea de organizare judecătorească, de a se da în Secțiunii Unite o decizie care să stabilească unitatea de jurisprudență cu privire la aplicarea art. 60 legea contribuțiilor directe și 156 din instrucțiuni, deoarece la Secția I-a a Curții de Apel Timișoara, prin deciziunea No. 3.169 din 1931 și Secția III-a a aceiași Curți, prin 3.329 din 1931, au decis în sens contrar:

Având în vedere că, prin deciziunea arătată, Curtea de Apel Timișoara Secția I-a decide că, potrivit art. 60 legea contribuțiilor directe, impozitul global urmând să se așeze asupra tuturor veniturilor realizate în anul precedent, chiar dacă isvorul acestor venituri a încetat, Comisia de Apel Arad a procedat bine față de contribuabilul Eugeniu Reizman, când pentru anul 1931 a stabilit venit net impozabil al lui pentru global, pe baza veniturilor sale din 1930, deși sursa lor a încetat pe ziua de 1 Ianuarie 1931, deoarece, motivează Curtea, argumentul că impozitul se așează pe anul în curs, susținut de recurent, își are aplicare nu în ce privește impozitul global care se datorează și se așează întotdeauna pentru anul precedent, ci numai în ce privește impozitele elementare, după cum rezultă din art. 95 legea contribuțiilor directe și § 252 din instrucțiuni, aceste texte prevăzând că impozitul elementar se datorează din momentul începerii unui comerț sau unei profesii și plata lui încetează din momentul ce sursa venitului dispăre, pe când art. 60 din lege și 156 din instrucțiuni prevăd categoric că impozitul global se datorează în anul următor și trebuie plătit chiar în cazul când isvorul venitului a încetat în cursul anului precedent.

Că, Secția III-a a Curții de Apel Timișoara, prin decizia menționată, a decis în sens contrar, în pricina identică venită cu recurs înaintea sa, referitoare la impunerea la global pe anul 1931 a contribuabilului Ludovic Andrei, care a încetat la 1 August 1930 a mai face parte din Firma Carol Andreny: că, argumentează Curtea, întrucât acest recurent a plătit globalul dela punerea în aplicare a legii, adică din 1923, iar în acest an a plătit pe baza veniturilor din 1922, dânsul nu mai poate fi impus ce a încetat în August 1930, că, numitul, sub legea contribuțiilor directe, făcând parte din firmă un timp de 8 ani și fiind impus la global dela 1923—31 Decembrie 1930, deci tot pentru 8 ani, dânsul nu mai poate fi impus și pe anul 1931, aceasta fiind o impunere pe anul al noulea și în care nu a reali-

zat nici un beneficiu, că deci, Comisia de Apel hotărând în conformitate cu aceste principii, nu a comis nici o violare de lege și ca atare, recursul fiscalului îndreptat contra hotărârii acestei Comisiuni, este nefondat.

Considerând că, prin art. 60 legea din 1923 pentru unificarea contribuțiilor directe, se precizează ca veniturile care intră în compunerea impozitului global se calculează pe baza veniturilor respective ale anului precedent, după specificările făcute în celelalte aliniate, iar prin art. 156 din instrucțiunile oficiale pentru aplicarea acestei legi, care conform art. 132 din lege, au putere de regulament, se prevede expres că, veniturile anului precedent, care au încetat în cursul aceluși an, intervin în compunerea venitului global, astfel cum s'ar fi calculat, dacă ele nu ar fi încetat însă nu raportată la un an întreg, ci efectiv pe timpul când ele au fost realizate.

Considerând, că din aceste dispozițiuni, care sunt de strictă interpretare, rezultă că deși impozitul global este fixat în roluri pentru un anumit an și se achită în cursul aceluși an, acest impozit se calculează însă și de datorește fiscalului nu pentru veniturile pe care contribuabilul ar urma să le realizeze în cursul aceluși an, ci el privește veniturile pe care contribuabilul le-a realizat în anul precedent, se calculează și se achită la aceste venituri și pe timpul efectiv în care ele au fost realizate.

Că, dar, dacă sursa de venituri a unui contribuabil a încetat la 31 Decembrie a unui an, astfel că dânsul începând din 1 Ianuarie următor nu mai realizează veniturile respective, dânsul totuși datorează fiscalului impozitul global pentru veniturile realizate până la 31 Decembrie trecut, impozit care se calculează la aceste venituri și se încasează de fisc în anul următor, deși privește veniturile anului precedent: că, dacă sursa de venituri a încetat în cursul anului trecut, nu la sfârșitul lui, impozitul global pentru veniturile dela 1 Ianuarie anul trecut și până la data încetării, se datoresc tot în anul următor percepției lor de către contribuabil, numai că se calculează la veniturile reale avute de dânsul până la încetarea sursei.

Că, numai impozitele elementare, după cum rezultă din disp. art. 95 din lege și 252 din instrucțiuni, se datoresc pentru veniturile anului pentru care s'a făcut impunerea și, numai la ele venitul contribuabilului pe anul precedent servește ca element de apreciere al impunerii, pe când la impozitul global veniturile anului precedent sunt chiar cele pentru cari se plătește acest impozit.

Considerând că, principiul neretroactivității nefiind ordin constituțional, legiuitorul înființând în 1923 impozitul global, a putut decide ca el să se perceapă asupra veniturilor ce contribuabilii le-au avut în anul precedent; că, prin acesta, nu s'a adus nici o atingere vre-unui drept câștigat al contribuabililor, deoarece dânsii în materie de impozite, nu au nici un drept, ci numai obligațiuni, în sensul că legiuitorul este autorizat să reguleze contribuțiile lor după cum crede că reclamă interesele ge-

nerale ale societății, al cărei reprezentant este el, interesul general primând pe cel individual.

Că, dar, impunerea la impozitul global și perceperea lui având loc în mod valabil, chiar dela înființarea acestui impozit, pe veniturile anului precedent, în același mod urmează a se continua cu așezarea și perceperea lui și pentru anii următori, chiar dacă sursa de venituri a încetat pentru anul când el este trecut în roluri și urmează a fi achitat.

Pentru aceste motive, Curtea, decide că, calculul impozitului global urmează a se așeza asupra tuturor veniturilor realizate în anul precedent, chiar dacă isvorul acestor venituri au încetat.

INFORMAȚIUNI

— *Viitorul congres internațional de drept penal*: Asociația internațională de drept penal va ține, între 3 și 8 Aprilie, la Palermo, al treilea congres internațional de drept penal.

Acest congres pare să prezinte tot atât interes ca și precedentele prin numărul și importanța chestiunilor înscrise la ordinea zilei și cari sunt următoarele:

1. Pentru ce deliote ar fi bine să se admită competența universală?
2. Juriul de onoare și delictul de defamațiune.
3. Este de dorit s'avem, alături de Codul de procedură penală, un Cod de executare a pedepselor?
4. Trebuie să se admită în materie criminală juriul sau sistemul „échevinage”?
5. E bine să se considere acuzatul ca un martor în propria sa cauză?
6. În ce fel s'ar putea obține o specializare mai bună a judecătorului penal?

Excursiuni la Monreale, Taormina, Siracuză și Agrigante, intercalate între ședințele Congresului sau fixate la urmă, vor îngădui congresiștilor să viziteze Sicilia, atât de bogată în amintiri ale antichității.

Persoanele, magistrați sau avocați, dornice să participe, se pot înscrie trimițând cotizația de 50 fr. pentru membrii Asociației internaționale de drept penal și 70 fr. pentru ceilalți, d-lui Emile Auger, fost avocat la Curtea de Casație și la consiliul de stat, 53 bis, qual des Grands-Augustins, Paris. Pe căile ferate italiene se vor acorda reduceri.

— *Propunere cu privire la metode de lucru pentru unificarea legislativă*. Dl. Profesor universitar Alexandru Otetelișanu printr'un remarcabil articol ce poartă titlul de mai sus publicat în revista „Curierul Judiciar” din 29 Ianuarie 1933, întocmește un adevărat și bine cugetat plan de modul cum ar trebui să treacă prin corpurile legiuitoare codurile de unificare, care după credința D-sale urmează a fi puse în curând pe biroul lor.

E destul ca să enunțăm întrebările ce și le

pune Dl. Profesor ca să înțeleagă ori cine cât de studiată este chestia și cât de mult ar trebui să formeze lozinca ori cărui parlamentar sfaturile ce Dsa le dă.

Așa prima întrebare este: Cum se poate ajunge la cea mai bună formă a proiectelor de unificare?

A doua este:

Cum trebuie să lucreze parlamentul când se propun anteproiecte de cod?

In fine a treia întrebare:

Cum poate face față un ministru de justiție operei de unificare legislativă ce și-ar propune să o realizeze?

Concluzia la care ajunge este:

„S'a pierdut 14 ani de la unire fără să se ajungă la unificarea legislativă încă. Există o necesitate imperioasă, ca această unificare să se facă cu un ceas mai de vreme. Să nu cădem însă în extrema cealaltă și să grăbim prea mult lucrurile, pentru ca să ne legăm multă vreme de o operă imperfectă.”

„A nu te pripri nu înseamnă a întârzia unificarea, ci înseamnă a te ocupa zilnic de ea și a cugeta la ea, pentru ca dintr'o sfortare concentrată, să iasă în timpul cel mai scurt, lucrarea cea mai bună posibilă. Spunem cea mai bună posibilă, căci perfecțiunea nu o putem realiza, după cum nu s'a realizat nici odată în materie de legiferare.”

„Credem că acest maxim posibil de bine s'ar putea realiza prin propunerile ce le facem.”

— *Reforma Camerei Lorzilor.* S'a numit o comisiune ca să elaboreze un proiect de reformă a Camerei Lorzilor. Acest proiect a fost întocmit definitiv pe ziua de 10 Noemvrie. Conform acestui proiect Camera Lorzilor va fi compusă: din 150 membrii numiți de „peri” hereditari; din 150 membrii aleși de consiliile provinciale și municipale și din alți 20 desemnați de alte organisme. Lorzii hereditari desemnați de „peri” își vor menține locul 12 ani și vor fi schimbați tot la patru ani o treime din ei. Aceia dintre ei care nu vor face parte din înalta Cameră vor avea dreptul să-și pue candidatură la Camera Comunilor.

Uni propun că desemnarea membrilor, cari nu aparțin „perilor” să fie decemnați de rege pe baza recomandării primului ministru sau a consiliului privat dintre cei care au făcut parte din Camera Comunilor.

Promotorii reformei urmăresc a asigura în Camera Lorzilor, a cărei putere de control legislativ va fi extins cu această ocazie, o reprezentare adecvată elementelor liberale și travaiste, care vor contrabalansa majoritatea conservatoare a lorzilor hereditari.

Revista „The Economist” critică ironic acest proiect de reformă.

— *Reforma comunală în Iugoslavia.* 68 orașe mai importante vor continua a fi guvernate în mod administrativ. Alegerile consiliilor municipi-

pale vor fi publice și vor avea loc în cele nouă bannate la dăți care vor fi fixate de guvern. Tribunalul competente va avea dreptul să invalideze listele, care nu ar fi conforme dispozițiilor legale. Deciziunea sa va fi fără drept de apel. Numărul consilierilor municipali vor fi de la 12 la 24, după numărul locuitorilor. Candidatul pus în capul listei victorioase este proclamat din oficiu președintele consiliului municipal.

— *Contractul de editare.* Ministrul educației naționale francez a elaborat un proiect de lege referitor la contractul de editare. În starea actuală, clauzele contractului se pretează la interpretări divergente și provoacă numeroase litigii, așa că jurisprudența este foarte variată.

După noul proiect, editorul nu poate utiliza de cât modul reproducției care a fost prevăzut; adaptările teatrale, cinematografice și altele, astfel că dreptul de traducere trebuie să facă obiectul unui contract special. Manuscrisul rămâne proprietatea autorului. Editorul nu are dreptul de a-i aduce vre-o modificare fără autorizarea expresă a autorului. Dacă numărul edițiilor nu este precizat, editorul nu va avea dreptul de a publica de cât una singură. Editorul este ținut să plătească autorului onorariile prevăzute în contract. În lipsă de o dispoziție în acest sens ele vor fi evaluate prin judecată.

Fără consimțământul autorului, editorul nu are dreptul de a modifica prețul de vânzare, dacă a fost fixat de comun acord între părți.

Legi apărute Ianuarie 1933

1. Lege p. așezarea și administrarea taxelor de consumație asupra produselor petrolifere (Mon. Of. No. 1 din 1/I/1933 pag. 3—13).
2. Lege p. organizarea serviciilor exterioare de constatare, percepere și control a impozitelor (Mon. Of. No. 1 din 1/I/1933 pag. 14—20).
3. Lege p. modif. legii p. înființarea institutului de credit ipotecar transitoriu (Mon. Of. No. 1 din 1/I/1933 pag. 20).
4. Regul. art. 33 din legea Monopolurilor (Mon. Of. No. 5 din 5/I/1933 pag. 114).
5. Norme p. stab. noilor cote la imp. pe lux și cifra de af. (Mon. Of. No. 16 din 19/I/1933 pag. 347).
6. Norme p. stab. ilegalității numirilor de funcționari județeni și comunali (Mon. Of. No. 20 din 25/I/1933 pag. 467).
7. Acord de clearing cu Elveția (Mon. Of. No. 23 din 28/I/1933 pag. 530).
8. Dispozițiuni p. reglem. vânătoarei (Mon. Of. No. 23 din 28/I/1933 pag. 534).
9. Continuarea valabil. vechilor timbre de aviație de 0.50 lei (Mon. Of. No. 24 din 30/I/1933 pag. 554).
10. Timbre p. pașapoarte, facturi, borderouri (Mon. Of. No. 24 din 30/I/1933 pag. 554).

Loc rezervat pentru reclame

BANCA CENTRALĂ

Intreprinderi industriale fondate și co-interesate:

Industria Sârmei — fabrică de cuie și sârmă în Ghiriș, gara Câmpia-Turzii;

Fabrica de Sticlărie S. A. în Turda

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ
S. A. ȘEDIUL CENTRAL CLUJ

Filiiale: Alba-Iulia, Bistrița, Hațeg, Sibiu, Turda.

Capital social 50 milioane, rezerve 20 milioane, depuneri 120 milioane.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Loc rezervat pentru reclame